

науки, цікава в аспекті вивчення співвідношення установок соціуму та його мовної поведінки, творчого використання мови в умовах конкретного дискурсу, вивчення відносин субкультур і синхронно діючого менталітету, сучасного стану суспільства і мови, а також отримання уявлень про загальні культурні перспективи суспільства.

Список використаних джерел:

1. Гулімовська Н. Жерці авангардного мистецтва. *Час*. 2000. №42. С. 40-48.
2. Сорокин Ю. А., Тарасов Е. Ф. Креолизованные тексты и их коммуникативная функция. *Оптимизация речевого воздействия*. Москва, 1990. С. 178-187.
3. Соснюк О. П., Остапенко І. В. Креолізовані тексти (комікси) як засіб активації національної та громадянської самоідентифікації молоді. *Український психологічний журнал*. 2019. №1(11). С. 191-203.
4. Чікарькова М. Ю. Графіті як знак: семіотичний підхід до вивчення феномену. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. 2019. Вип. 18. С. 92-98.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Лідія Бондаренко,
кандидатка педагогічних наук, доцентка
кафедри української і слов'янської філології та журналістики,
Херсонський державний університет,
E-mail: lbondarenko@ksu.ks.ua*

Художня література завжди була відкрита до нових віянь. Видатні твори української і зарубіжної літератури по суті були сміливими експериментами свого часу, як-от: «Дон Кіхот» М. Сервантеса, «Енеїда» І. Котляревського, «Intermezzo» М. Коцюбинського, «Віднесені вітром» М. Мітчелл, «Володар перснів» Дж. Толкіна та ін. Закономірно, що поява сучасних технологій відкрила перед мистецтвом слова нові горизонти. Цифрова епоха на сьогодні уже суттєво змінила обличчя літератури: вона сприяє модифікації традиційних літературних жанрів і появі нових; перезавантажила відносини автора і читача; значно скоротила час пошуку як класичних текстів, так і нових. Сучасний користувач може отримати доступ до цінних і рідкісних видань за лічені хвилини, наприклад, до альманаху «Русалка Дністровая» (Будима, 1837) чи до «Розвідок про українську народну словесність і письменство» (Львів, 1899-1907) М. Драгоманова, перейшовши на сайт «Електронна навчальна бібліотека української фольклористики». Дослідники розмежовують такі поняття як «література мережі» та «література в мережі». Під останнім розуміють друковані варіанти творів, розміщені в мережі «Інтернет». На означення власне мережевої літератури, тобто такої, що існує виключно у цифровому просторі,

вживають також поняття «віртуальна», «цифрова», «електронна» література. Серед її характерних ознак дослідники називають нелінійність, інтерактивність та мультимедійність [1].

У зв'язку із бурхливим розвитком мережевої літератури та її зростаючою популярністю серед читачів, перед викладачами літературознавчих та історико-літературних курсів закладів вищої освіти постало завдання уведення мережевих текстів як до обов'язкових, так і до вибіркових освітніх компонент. У Херсонському державному університеті віртуальна література вивчається як вибіркова компонента професійного циклу здобувачами освітньої програми «Філологія (українська мова та література)» і вибіркова компонента загального циклу другого (магістерського) рівня вищої освіти. Серед основних завдань цього курсу є, зокрема, такі: розкрити сучасні теорії мережевої літератури, навчити студентів послуговуватися понятійним апаратом віртуальної літератури, вільно орієнтуватися в системі інтернет-жанрів, формувати вміння читати інтерактивні тексти, аналізувати гіпертекстуальну прозу та ін. Для опанування студентам запропоновано такі теми: «Поняття віртуальної літератури, її жанрові різновиди», «Літературні тексти у соцмережах», «Структурні і жанрові особливості візуальної та фотопоезії», «Інтермедіальні аспекти відеопоезії», «"Пиріжкова поезія" та буриме як малі форми віртуальної літератури», «Графічний роман у системі мережевої літератури», «Інтерактивна цифрова література», «Фанфікшн як феномен сучасної літератури», «Поетика гіпертекстуального роману. Гіпертекстуальна проза в українській літературі».

Як засвідчила практика, здобувачі з великою цікавістю долучаються до опанування цього курсу, а формат змішаного навчання значно спрощує доступ до мережі «Інтернет» як на лекційних, так і на практичних заняттях. Особливий інтерес у здобувачів викликають питання про фанфікшн та його жанрові різновиди, поетичні відеоролики як засіб популяризації творчості українських митців, сучасну експериментальну поезію, Facebook роман О. Шинкаренка «Кагарлик» та ін. З метою активізування пізнавальної діяльності здобувачів практикуємо завдання для самостійної роботи, що студенти мають виконати вдома і презентувати для своїх однокласників, наприклад: підготувати постер про віртуальну літературу та її особливості; створити власні візуальну поезію та відеопоезію; підготувати презентацію про поетичну творчість одного із сучасних українських авторів у соціальних мережах; створити комікс за твором української літератури тощо. Представлення здобувачами власних робіт обов'язково завершується колективним обговоренням. Усі охочі мають змогу прокоментувати виступ свого однокласника та задати запитання. Таке колективне обговорення сприяє вільному висловленню власних думок учасниками освітнього процесу, обміну ідеями, враженнями, пошуку спільних рішень, спонукає здобувачів до подальшої творчості.

Для зручності опанування освітньої компоненти на платформі «KSU-online», що є системою дистанційного навчання у Херсонському державному університеті, створено курс «Жанри віртуальної літератури». На ньому розміщено силабус дисципліни, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів, перелік друкованих та інтернет-джерел, покликання на окремі

наукові розвідки, розміщені в мережі, як-от монографії Ю. Завадського «Типологія й поетика мережевої літератури і сучасне західне літературознавство» та С. Підпригори «Українська експериментальна проза ХХ – початку ХХІ століть: "неможлива" література», статтю Я. Голобородька «Інсталяція жанру: роман-puzzle Іздріка». Також здобувачі мають змогу переглянути на платформі «KSU-online» відеопоезії, що посіли призові місця на міжнародних і всеукраїнських конкурсах, перейти за покликаннями на YouTube-канал Степана Процюка, сторінку О.Ірванця у мережі «Фейсбук» та ін. Для поточного і підсумкового контролю на курсі розміщено систему тестових завдань.

Отже, вивчення мережевої літератури є важливою складовою підготовки сучасного фахівця-філолога. Переваги змішаного навчання дозволяють ефективно використовувати цифрові технології на лекційних і практичних заняттях з дисципліни та досягати поставлених завдань.

Список використаних джерел:

1. Завадський Ю. Віртуальна література. Нарис типології і поетики: монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 130 с.

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ

*Анна Бурова,
здобувачка філологічного факультету
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
Email: anna85burova@outlook.com*

У сучасному світі технології розвиваються з неймовірною швидкістю, і штучний інтелект (далі – ШІ) стає невід’ємною частиною життя. Використання ШІ в освіті, зокрема на уроках літератури, відкриває нові горизонти для вчителів та учнів, надаючи їм інноваційні інструменти для навчання та розвитку.

Проблема використання штучного інтелекту у педагогічній діяльності та на уроках літератури зокрема полягає в правильному застосуванні технологій для розширення можливостей у навчанні. Сучасна освіта має відповідати потребам та реаліям сьогодення, спираючись на досвід минулого. Так, досліджуючи вплив ШІ на педагогічну сферу, група науковців зазначає: «ШІ може допомогти подолати розрив між традиційним навчанням та сучасними освітніми технологіями, пропонуючи нові способи інтерпретації та аналізу людської культури» [1].

Аналізуючи можливості використання штучного інтелекту (ШІ) на уроках літератури в школі, прагнемо виявити переваги та виклики, пов’язані із впровадженням ШІ в освітній процес. Адже зараз ця тема активно обговорюється, як у наукових колах, так і серед учителів-практиків; методисти